UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Calepinus Ad librum

Calepino, Ambrogio

Venetijs, 1509

F ante E

urn:nbn:de:hbz:466:1-97861

Visual Library

ret preturba occurrentium proſequentiumue nonnunq̄ꝫ eū diſcrimen vitę adiſſe.

Fauſtus.a.um.a fauore proſperum ac propicium ſignificat cui omnes fauent. Ter. O fauſtum ⁊ felicem. Hinc aduerbiū fauſte: quorum contraria ſunt infauſtum ⁊ infauſte.

Fauni agrorum ⁊ ſyluarū putati ſunt dij qui poſt prolixum tēpus moriuntur ꝙ e terra geniti ſint. Hinc.

Fana dicta exiſtimat Probus. Ser. Faunuꝫ ⁊ faunaꝫ tradit dictos eē a vaticinādo.i.fando. vnde ⁊ fatuos dicimus incōſiderate loquentes. Hos quidā incubos vocāt. fauni apud latinos hi ſunt q̄ apud grecos ſatyri filij ſaturni. Scribit hiero. ſatyrū a diuo Antonio inuentū. Augu. docet faunos aut imortales animas non habere aut humano ſemine natos. Et faunus dictus fuit pici filius ⁊ latini pater qui regnauit in latio a fando dictus ꝙ oracula ſua voce redderet.

Fauilla quaſi cinis extinctus ꝙ ignem tectū foueat quaſi fouilla Eſt eniꝫ deſerta igne. Siue potius quaſi flauilla a colore. Nā ⁊ pacu flauum dixit puluerem ſcintilla vō proprie ē quę e ſilice cū his ceditur exilire ſolet: Uirg. ac primū ſilicis ſcintillam excudit achates. Oui. li.iiij. ſapars quoqꝫ cum ſaxis paſtores ſaxa feribant: ſcintillam ſubito proſiluiſſe ferunt. hiero. in eccle. ab ſcintilla vna augetur ignis.

Fauonius. ventus a fouendo dictus ꝙ cuncta foueat. Eſt enim genitalis ſpūs viuendi: eo maritātur viuiſcētia terrę. zephyrus a grecis dicitur. Spirat aduerſus eurum.

Fauus. apum domus ⁊ cellulę a fauendo. ꝙ in his ſobolem foueant. ply. primum itaqꝫ fauos conſtruunt: cęram fingunt. Uirg. prima fauis ponunt fundamenta deinde tenaces ſuſpendunt cęras. ply. Junior bucellam panis dedit ⁊ fauum mellis. hoc eſt fruſtum operis apiarij melle plenum.

Faulus diminutiuū paruꝰ fauus. plau. Meus dulciculꝰ fauniꝰ

Faux. ſuperior pars gulę mēto ꝓpinqua ſed interior vbi os anguſtatꝛ. ply. li.xj. ſūmum gulę fauces vocantꝛ poſtremum ſtomachus. Uirg. li.vj. veſtibulū ante ipm primiſqꝫ i faucibꝰ orci. per trāſlationē fauces dr̄ ſtricti ingreſſus valliū: ſeu alterius loci. Jn faucibus ſunt foramina duarū fiſtularū cibalis .ſ. ⁊ ſpiritalis q̄ cōtinua humectatione idigēt. ſiccę enī exulcerantur. Oui. lib.vj. caret os humore loquētis ⁊ fauces arent: vix eſt via vocis in illis. a faux fiunt offoco: ꝓfoco ⁊ ſuffoco.

Fax fuſtis inciſus. a lumine faciendo: ꝙ lumē facile faciat. Cuiꝰ diminutiuum eſt facula. Primam facem noctis principium vocitabant: ꝙ tum primum vti face incipiunt.

Faxo.is. pro faciam. Uirg. li.xij. Ego ſydera faxo firma manu. faxim fecerim. faxint faciāt. Ter. in heu. vtinam dij ita faxint.

F ante E

Febris a feritate morbilis mali: vel ſicuti Ser. docet a feruore.

Febricula diminutiuū parua febris. plau. ciceroni. Qui ex labore iſebriculā incidit aſſiduā ⁊ ſatis moleſtā grece πυρετος καὶ πυρεττω απο του πυροω παραγονται.

Febriculoſus: qui hꝫ multam febreꝫ. Gellius. Non morbus hic febriculoſus aut nimium grauis.

Febrile. pe. ꝑ. q̄ſi ad febrē ꝑtinens. Apul. ardore ęſtuans febrili

Febrio.is.iui.itum. febrem patior. Macer. Hęc nonduꝫ tremulo potanda dabis febrienti.

Febricito.as.pe.cor. ⁊ febricitor deponēs i eadē ſignificatione Col. li.vij. febricitanti boue conuenit abſtinere cibo vno die.

Februo.as. luſtro purgo. a ferueo. hoc enī adolēdo ⁊ flāmis feruētibus fieri ſolebat. Uel a ſabinorū lingua: qui februm purgamētū dicūt. hinc februarius mēſis dictus ē: ꝙ tū ideſt extremo anni menſe populus februaretur.i. purgaretꝛ. per.xij. enī dies continuos februarij celebrabantur februa. Hiſqꝫ diebus ꝓ impretranda mortuorū aīalibus quiete oīs populus piaculis ſacrificijſqꝫ circa ſepulchra accēſis facibꝰ: cęreiſqꝫ itentus erat. Et iuno februata ſiue februalis ꝙ ei hoc menſe ſacra fiebāt: eiuſqꝫ ferie erāt lupercalia. Et quęcūqꝫ purgamēti cauſa in q̄buſcūqꝫ ſacrificijs adhibebantꝛ februa appellabantur. Et id qꝺ purgatū erat: februatū dicebatꝛ. Ply. vulgata priſcis tēporibus opinio obtinuit februa eſſe oīa q̄bus malefactoruꝫ conſcientia purgarentꝛ: delerenturqꝫ peccata: aut manes aīabus defunctorum placidi redderentur.

Februus. dictis pater: ꝙ ei menſe februario ſacrificaretur.

Februarius menſis. vide paulo ante in februo.as.

Feciales. dicti ſūt a ferēdo: ꝙ belli paciſqꝫ ferendę apꝺ eos ius erat. Neqꝫ.n. licebat bellū alicui iferre niſi hi ⁊ iuſta cā ſuſceptū declarauiſſent ⁊ priꝰ idixiſſent. var. itaqꝫ bella tarde nec magna lumīa ſuſcipiebant. ꝙ bellū nullū niſi piū putabāt geri oportere ⁊ priuſq̄ꝫ idiceretur bellū is quibus iniurias factas faciebāt: feciales legatos res petituꝫ mittebāt quattuor quos oratores vocabant. Sūt etiā feciales a faciendo dicti: ꝙ verum exiſtiment ꝙ apud eos belli ac pacis faciende ius eſſet.

Felis. animal q̄drupes qꝺ nobiſcū in domibus tenemꝰ ad murum venatum fulgo Catus quod nos cautum aſtutūqꝫ dicimus a quo Catones primo volūt appellatos. a grecis αἰλουρος dicuntur. Et ipſi quoruꝫ vanitas ridetꝛ ęgyptij nullam beluam niſi ob aliquam vtilitateꝫ conſecrauerūt. velut Jbim. ꝙ vim ſerpētiū cōficiat Crocodillū ꝙ terrore arceat latrones. Felem ꝙ pelle eius ſcuta contegāt. Jchneumones ꝙ non ſinat ſerpentes maximā eius regionis peſteꝫ augeri. Ply. li.x. Feles quo ſilētio: q̄ꝫ leuibꝰ veſtigijs: q̄ꝫ multo ſpeculatu i muſculos exiliūt excrementa ſua obruūt terra itelligentes odorē iliū indicem ſui eſſe. Ait enī Uar. li.iij. Oēs parietes tectorio lęuigantꝛ ne feles aliaue q̄ beſtia itroire ad nocendū poſſit. Hos varro ⁊ col. accipiūt pro eo gnē aialis qꝺ vulgus fouinū ſeu marturellū appellat. Sene. lib. eplār moraliū.ro. Quid eſt quare pauonem q̄ꝫ anſerem gallinam non fugiat. At tanto minorem eis nec notum ſibi accipitrem: q̄re fellem pulli timeant: canem non timeant.

Fel. fellis. eſt purgamētū ſanguinis peſſimum cui tātū ineſt virus vt in hoīem totū decolorē reddat ⁊ maxime oculos vti hoīe irato cernimus. Fel enī ire ſedes eſt. Humor autem q̄ in folliculo fellis bilis vocatur que pro ſui ꝯditione hominē conuariat. Bilis enī atra quam gręci melancholiam vocāt facit inſaniā. Plau. in Am. Delirat vxor atrabili ꝑcita ē Sed de bili ſuo loco dictum eſt. Aliquando fel cum ſit peſſimus humor pro animi amaritudine ponitur.

Fello.as. lac exugo ⁊ ſuctu ebibo. Mar. Si illas ⁊ aquaꝫ bibis nil leſbia peccas: qua tibi parte opꝰ leſbia ſumis aquā Solinus in collectaneis. Nequaq̄ꝫ mater equa pullo prębet vbera fellicanda. Transfertur ad rem obſcęnam. Naꝫ fellare dicuntur illi illęue qui quęue virilia intra os recipiunt: ⁊ illa ꝑinde ac papillas exugunt. Qui vō virilia huic libidini per voluptatem ⁊ accommodabant. Jrrumare dicebantur. Jnde fellator ⁊ fellatrix ⁊ Fellito.as. frequentatiuum.

Fellicones homines mali dicuntur ⁊ nullius vſus.

Femur. quod ⁊ Femor dr̄ ſecūdū Phocam. a ferendo. ꝙ his ꝑcipue partibus ſuſtineatur aīal atqꝫ feratꝛ. Hinc femoralia ꝓ verrendorum tegminibꝰ. Sue. de Aug. Quare quaſſato corpore neqꝫ frigora neqꝫ ęſtus facile tolerabat. hyeme quaternis cum pigui toga tunicis ⁊ ſubuculę thorace laneo ⁊ femoralibus ⁊ tibialibus inueniebatur.

Femen. inis. capitꝛ ſicut femur. Plau. i mili. Ecce auteꝫ aduortit nixus leuo in fęmine. Proprie tn̄ fęmina ſunt interiores ꝑtes femora exteriores femina poſteriores femora anteriores Ply. li.xj. ſic de apibus ſcribit. Prioribus pedibus femina oneram. ꝓꝓ id natura ſcabra. Et li.xxviij. Femina inquit atteri aduriqꝫ eq̄tatu notum eſt. Femina enim iteriora eq̄tando atterūtur nō exteriora. Hic Apuleius finxit vocabulum. Jnter femineū: ꝓ locis mulieribꝰ veluti poſitis inter femina Col. lib.vij. Uteris quoqꝫ ⁊ ſub femina manuꝫ ſubijcere ne ad hmōi tactū poſtmodum paueſcant. Exiſtimat. Ser. femē in ntō non reperiri. Priſ. docet eſſe in raro vſu. Feſtus femen declinat. femina ēt inferiores partes ſignificāt. Nam a flexu dicta videtꝛ. Ubi enī iunctura cum flexu pedis eſt femina dicuntur. Plau. in aſi. Sed tn̄ tu nempe eos aſinos predicas vetulos claudos q̄bus obtritę ad femina erant vngulę. Col. li.vij. femina ſecari ⁊ interdum inuri ſolent.

Feminalia, tegumēta feminū ⁊ ſubligacula. Hie. in Exo. facies

⁊ feminalia linea vt operiāt carmē turpitudinis ſuę a renibus viſqȝ ad femora. Idē ad fabiolā. Diſcam⁹ primū cōes ſacerdotū veſtes atqȝ pōtificū lineis feminalibus que viſqȝ ad genua ⁊ poplites veniūt verecūda celantur ⁊ ſupior ps ſub vmbilico vehementer aſtringitur vocaturqȝ lingua hebręa maſchinaſſe: grȩce περισκελη a noſtris feminalia vel brache viſqȝ ad genua ptingētes. Et vt ſcribit Joſephus ob fortitudinem ex biſſo retorta fieri conſueuerūt.

Feneſtra απο του φαινειν quod eſt lucere. fit eniȝ ad lucem redēdā. Oui. Qua lumē thalamus parua feneſtra dabat. In terdū ponit̄ p aditu ⁊ via. Ter. Dui. q̄tā feneſtrā ad neq̄tiā patefeceris. Ply. feneſtrare ṽbum vſurpat p feneſtras apire Sic enim ait. Media oculorum cornea feneſtrauit pupilla.

Feneſtrenulla pua feneſtra. Hiero. Sit aūt vna vel plures feneſtrenullę iuxta diſpōnē epi. Et per dectractioneȝ medię ſyllabe feſtra qđ eſt hoſtium. paruū ī ſacrario: vt ait Macro.

Feneſtrella ſimiliter ⁊ feneſtricula diminutiua ſunt.

Feneſtella ſine. r. nomen eſt proprium hyſtorici qui nouiſſimo tempore tyberij cęſaris claruit.

Feneſtratus. a. um. quod eſt apertum perforatum. Plau. Nulla eſt feneſtratior domus.

Fero. rs. tuli. latū ⁊ retuli ſm Diom. Ter. Huc te tuliſſem pedē Proprie ſig̃t porto. Uirg. li. v. Uix illā famuli phegęus ſaga qȝ ferebant. ρημα ελληνικον φερω γαρ λεγουσι και α ρωμαιλον πελλων οισω ουτω τοις λατινοις. Aliqñ tolero patior. Ter. in heau. Nā quē feret ſi parētē ſuum nō feret. Aliqñ duco dirigo. Liui. li. j. pergit ad primam ſpelūcā ſi forte eo veſtigia ferent. Uirg. li. vj. Hinc via tartarei q̄ fert acherōtis ad vndas. Aliqñ dico noīo. Idē. Quam iuno fert̄ terris magis oībus vnā poſt habita coluiſſe ſamo Aliqñ do exhibeo. Idē. Sacra dionęę mr̄i diuiſqȝ ferebam. Lact. li. iii. Nō eni deſcēdit aliquis e cęlo qui ſnīam de ſingulorū opinionibus ferat. Aliqñ concupiſco. Sal. Tūc catillina polliceri tabulas nouas: pſcriptiones locupletū: magiſtrat⁹ ſacerdotia: rapias: atqȝ alia oīa q̄ bellū ⁊ libido victorū fert. Aliqñ extollo. Idē cōſulares oēs itēqȝ ſenatus magna pars ſnīam eius laudāt: virtutē animi ad cęlum ferunt. Aliquādo gigno producto. Uirg. Si duo pręterea tales idęa tuliſſet terra viros. Aliqñ habeo. Idē ferre ſui dederat monumentuȝ ⁊ pignus amoris. Aliqando affero. Idē legati reſpōſa ferūt. Aliqñ cōſero. Idē quibus acer erix in pręlia ſuet⁹ ferre manum. aliquando diſturbo. Idē. Quippe ferant rapidi ſecum verrantqȝ per auras. Aliquādo. Oſtēto. Idē. li. ix. Captiuo ſiue vt ſe ferret in auro venatrix. Aliquādo cōſulo: vt pompeius tulit ad populū. Aliquādo aufero. Uirg. poſtq̄ȝ te fata tulerunt. Et oīa fert ętas. i. aufert. aliquādo refero ſeu recipio Teren. i adel. Pro labore ab his fero odium. aliqñ aſſequor Idē in Eu. Hoc ſi effeceris qđ vis donum a me p̄miū feres Et in adel. Ni faciant qđ illos ęquū eſt: haud ſic ferent ideſt obtinebūt. Quod ſi cū hoc verbo prę me: prę te: vel prę ſe addantur ſig̃t dicto vel facto vel geſtu aliquid oſtēdo cōfiteor ꝙ ⁊ ipſa ſtatim fronte de aliq̄ re: aut homine: vt prę te fers iram. Quintil. fiduciā igitur prę ſe ferat orator: ſemperqȝ ita dicat tanq̄ȝ de cauſa optime ſentiat ideſt ex ipſo aſpectu oratoris: ex ipſa voce: ex ipſa tota oratione eluceat fiducia quēadmodum qui pugnaturi ſunt in vultu ⁊ geſtu indicāt tacitam vel formidinem vel fiduciam. hoc eſt prę ſe ferunt fiduciam formidinemue. Ci. Nam qui ille accipit iniuriam meminit ⁊ prę ſe fert ideſt ſe mentem perſequendę iniurię habere oſtendit. In eundem ſenſum accipi ſolent. Prę me duco. prę me gero. Cōpoſita ſūt. affero. aufero. antefero. confero. circūfero. defero. Differo. Effero. Infero. Introfero. Offero. Perfero. pręfero. profero. Refero. Suffero. Superfero. ⁊ transfero. quę habent penultimam correptam.

Ferę a ferendo dicte ſunt ꝙ toto corpore ferantur. ſiue ꝙ cum impetu ⁊ ſine ratione ferantur: aut ꝙ naturali vtuntur libertate ⁊ pro deſiderio feruntur. Proprie aūt ferę dicūt̄ q̄ ferocitatē hñt vt Leones pardi lupi q̄ vbi māſuefacte ſūt Licures appellāt̄. Improprie oēs q̄drupedes pecudibus exceptis.

Fere aduerbiū ſignificat feſtinanter ⁊ parū abeſt q̄n q̄ſi continue ferendo: ꝙ id qđ fert̄ ī motu eſt: vt fere hoīem occidiſti ideſt parū abſuit quin hoīem occideris. Priſ. docet fere ſignificare iuxta. qȝ celeribus oīa iuxta ſunt. Et profertur cum accētu ī vltima βαρεια. Interduȝ in oratione ita ꝯſtituitur vt intelligat̄ quędā vniuerſitas. Quintil. Hę fere ſūt emēdate loquendi ſcribendi ptes. i. fere oēs. Ci. Memini in eum ſermonē incidere qui tam fere erat in ore ideſt fere ſemper.

Ferinus. a. um. pe. p. qđ ē ferax. Apul. Ferino ac beluino ritu.

Ferale adiectiuum ſignificat dirum exitiale a ferialibus ſacrificijs. Apul. Rogū demolirentur: cęnam feralem a tumulo ad menſam referrent. Uirg. Solaqȝ culminibus erali carmine bubo ſępe q̄ri. Et feralis dies dicebat̄ quo feralia fiebant.

Feralia ſacrificia parentalia. quędaȝ ab inferis ⁊ ferendo ꝙ ferrent epulas ad ſepulchrum eius cui velent parentare. Uel a feriendis pecudibus. Oui. in faſ. Hanc qȝ iuſta ferunt dixere feralia lucem vltima placandis manibus iſta dies.

Ferus đr atrox ſeuerus: qui ferinū animū hȝ. vel q̄ durioris ē vitę ⁊ aī crudelioris Uirg. Ferus. oīa iuppiter argos trāſtulit. Uñ Aug. in dial. Ferū māſueto oppoſuit. Hic feritas naturę q̄dā aſperitas: ⁊ diri ſemper eſt animi. A ferus cōponit̄ Semiferus pe. cor. Semifera dicunt̄ animalia q̄ ex fero placidoqȝ naſcunt̄: vt ex apro ⁊ ſue. Simifera ēt dicuntur q̄ nec placida nec fera ſūt ſed medię īter vtrūqȝ nature: vt in volucribus hirūdines in campo lepores: cuniculi. In mari delphini Perferus valde ferus. Uarro. li. ij. de re ruſ. Boues p feri ēt nunc ſunt multi in Dardania ⁊ Media ⁊ Thracia.

Ferox. fortis inuictos. Hora. li. car. vrbes genteſqȝ ⁊ latiū ferox Sal. Ille aīo feroci negat ſe fuſaȝ totiēs numidiā pertimeſcere. Itē đr p̄animoſus ad certādū cū altero: ⁊ ad vim alteri ī ferēdā atqȝ nocēdum. Uirg. Stat ſonipes ⁊ fręna ferox ſpumātia mādit. Aug. in dial. māſueto oppoſuit. Plau. p cordato ⁊ faceto ī mili. poſuit. Et qȝ tecū erā ppterea aīo erā ferocior. Hic ferocia ⁊ ferocitas. Ci. li. vj. de rep. Qui cōpetit eius vim ⁊ effrenatam illam ferociam. Ferociter. Plau. in mili. Superbi nimis ferociter legatos noſtros increpant.

Ferocio. is. iui. vel feroci: ferocitum ferox fio: qđ vernacula lingua đr ingagliardir. Gellius li. j. Nihil adeo in cōgrediēdis hoſtibus atqȝ in principijs p̄liorū ad ſalutē virtuteȝ aptius rati: q̄ȝ ſi permulcti mitioribus non immodice ferocirent.

Ferax dicitur qđ abundanter ex ſe pducit. Ply. Ut tam ferax bonarū artiū ſeculum videremus. Unde inferax contrariuȝ Sic Hiero. ad Dama. Inferaces ſyluas dixit.

Fertile adiectiuū penultima cor. ſicut ferax ſumitur. Col. li. iiij. vt ex his partibus trunci ſumantur quę ⁊ genitales ſunt et maxime fertiles. Hinc fertilitas ſic a ferax feracitas Idē Id enim non accidit palmitis fertilitate.

Ferentarij: leuis armature milites auxiliatores a ferendo auxilio: vt quicq̄d opus eſſet auxilio ferrent excurſu leues armis grauibus nō impediti: ſȝenſe ⁊ telis tātuȝ inſtructi. vel dicti ſunt ferētarij qȝ fundis lapidib⁹ pugnabāt q̄ tela ferūtur nō tenent̄. Sal. Poſtq̄ȝ eo ventū ē vñ a ferētarijs p̄liū cōmitti poſſet. Cato eos ferētarios dixit q̄ tela ac potiones militib⁹ pugnantibus miniſtrabant. Hi ⁊ velati vocabantur.

Feretrius. dictus eſt iupiter ꝙ pacē ferre putaretur: qm̄ ex templo eius qđ romę primū a romulo ędificatum eſt ſumebant ſceptrum per quod iurarent ⁊ lapidem ſilicem quo fędus ferirent vel a feriendo: vt inquit Plutar.

Feretrū. a fero pe. cor. lectus vel aliquid aliud quo mortuus ferri ſolet. Et alio noīe Capulus đr a capiēdo. ſeu in quo aliq̄d cum pōpa fertur. Liui. Spolia ducis ſuſpenſa fabricato. ad id apte feretro gerēs in capitoliū aſcendit. Ibiqȝ cū ad quercum paſtoribus ſacrā depoſuiſſet templuȝ deſignauit. Quidam grȩcum putant φερετρον grȩci enim pheretra vocāt argentum aurum gemmas imagines principum ſpolia hoſtium ⁊ cętera quę in pompa feruntur.

Ferentinum oppidum quod ply. collocat in prima italię regione in qua roma eſt. a qua ferentinates dicti. Eſt ⁊ ferentinū in thuſcia vnde ferentini.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Feretrus mons a quo familia feretria dicta a qua vrbini dux originem habet.

Ferentū.oppidū ſabinoꝝ:ſeu ſamnitum a quo ferentani dicuntur.De quo Dionyſius Halicarnaſeus libro.xvij.

Ferculū.a ferendo.vnde ⁊ fercula pulmentarioꝝum dicta ab eo ꝙ mēſe inferantur.Iuue.Quis fercula ſeptē ſecreto cenauit anus.Aliqñ ſumit̄ pro geſtamine quo pompa deferri ſolet.Sue.in ceſa.Pōtico triūpho iter pompe fercula triū verborū pretulit titulū.veni vidi vici.hoc eſt inter pōpe triūphalis geſtamia.Quo noie cōtinētur ſimulachra oppidoꝝ ſimulachra deoꝝ ſpolia hoſtiū:corone:machine:⁊ id genus alia que ferri ſolent in pōpa triūphali:ſicut fercula ludoꝝ:fercula que in ludis.Fercula ſacroꝝ que ī ſacris.Acron ēt docet fercula eē pulpita in quibus deoꝝ ſimulacra q̄ in pompa circēſi:hoc eſt celebritate ludoꝝ circenſiū hmōi ſimulacra deoꝝ ferunt̄.Cicero li.j.offi.Cauēdū eſt ne tarditatibus vtamur ingreſſu mollioribus:vt ſimiles pōparū ferculis eſſe videamur.Ambro.li.j.offi.Sunt q̄ ſenſim ambulando imitantur hiſtrionicos geſtus ⁊ quaſi quedam fercula pomparum.

Ferio.is.percuſſi.preteritū mutuat̄ a percutio:idēq3 ſignificat.Uir.Cornu ferit ille caueto.Et ferire ſancire firmare.vnde ferire ſeu percutere fedus dicimus.Idē haud mora tarchon iungit opes:fedusq3 ferit.Et apud Eſaiam.Feriā vobiſcu3 pactum ſempiternum.Item ferire pulſare eſt.Plau.ī Am.Feriam fores aperire.Huius cōpoſitum eſt referio.quod ē repercutio.Idem.in aſi.Patitor tu idem cum ego te referiā

Ferie a feriendis victimis dicti ſūt dies.Ceſſationū ab ope ſeu ab epulis ferendis.In his enim epule fiebant.Feriarū autē apud antiquos multa erant genera que pollui dicebant̄ ſi in his aliquid opus fieret.Feriarū publicarū erāt quattuor genera.Statiue:vniuerſi populi cōmunes que certis ⁊ cōſtitutis diebus fiebāt in quibus p̄cipue ſeruabant̄.Agonalia:carmentalia:lupercalia.Conceptiue que quot annis a magiſtratibus vel ſacerdotibus concipiebāt certos ſiue incertos dies vt ſunt latine ſementine paganalia ꝯpitalia.Imperatiue:q̄s cōſules vel pretores pro arbitrio indicebāt.Nundine pannoꝝ ac ruſticoꝝ q̄bus ad negocia ⁊ merces conueniebant.Erant preterea proprie familie ferie quas queq3 familia ex vſu domeſtice celebritatis obſeruabat:vt claudie ferie et emilie.Itē ſinguloꝝ vt nataliū dierū q̄ natalitie ⁊ dicuntur fulgurum ⁊ funerū expiationes Et a ferijs feſti dies dicti ſūt feriati.Hoc eſt in quibus ferie celebrabantur.

Ferio.as.⁊ ferior deponēs.ſignificat vaco.vnde feriatus ocioſus.Ply.lib.xviij.Malum patremfamilias quiſquis interdiu faceret quod noctu poſſet niſi in tempeſtate celi.peiore3 qui profeſtis diebus ageret quod feriatis deberet.Peſſimū qui ſereno die ſub tecto potius operaretur q̄3 in agro.Aug.li.ij.con.Interpoſito ocio ex neceſſitate domeſtica feriatus ab omni ſchola cum parentibus eſſe cepi.Hiero.li.ij.macha.Tunc feriatis iudeis arma capere ſuis precepit.

Ferula pe.cor.baculus ſiue virga q̄ puerorū manus feriunt̄ a feriēdo ſiue ferēdo.i.portādo.Iuue.Et nos ergo manū ferule ſubdiximus.Grece ναρθηξ ⁊ per diminutionē narrhetiū dicitur.Inde apud platonē ī phedrone narthecophori miniſtri bachi quaſi feruligeri nominantur que aſinis grate ſunt in pabulo.Ideo aſinus grata hoſtia baccho cadet.ferula annumerata eſt inter externos fructices a Ply.Lignū corticis loco habet:ligni aūt loco fungoſum intus medullā vt ſambuci:calidis naſcit̄ locis:cuius eadē natura ē q̄ aneto ⁊ fructu ſimilis.nulli fructicū leuitas maior ob id geſtata facilius baculorū vſum ſenectuti p̄bet.Col.li.iij.In quo ſcrobe deſtinaueris nuces ſerere terra minutā īmodū ſemipedis ponito.Ibiq3 ſemē ferule facito:cū ferula fuerit enata eam findito ⁊ in medulla eius nucē grecā vel auellanā abſcōdito.Hic ferulaceus a.um.Ply.li.xviij.At miliū ⁊ panicū ī culmen geniculatum ⁊ concauum ſiſania vō in ferulaceum.ſ.faſtigiatur.

Ferabites pe.pro.dicitur Agreſtis.Siſen.Partim ferbite partim lauro ac pinu abundant.

Ferme.aduerbiū idem qō fere.Teren.Iam ferme moriens me vocat.i.cū pax abeſſet.q̄n moreret̄.Ponitur q̄nq3 p facile.Idem in an.fidelē haud ferme mulieri inuenias virum.

Feruor.Calor.q̄ cū ſit ex igni:ex cōtrario.⁊ p frigoribus ponit̄

Ferbeo.ferbes.ferbui.bullio.Hora.li.j.car.Uelatūq3 ſtolamācum ferbuit ira.Unde ⁊ ferbeſco.ferbeſcis.Ambroſi.Quomodo intelligimus.quod ſit torcular niſi forte q̄ a pſalmi de torcularibus inſcribuntur:eo ꝙ in his myſteria dn̄i paſſionis modo muſti ſancto feruēte ſpiritu ,pphetarum ardentius ferbuerunt.Huius compoſita ſunt Deferbeo.quod eſt a bulliēdo ceſſo.Hiero.in lib.heſter.His itaq3 geſtis poſtq̄ deferbuerat regis Aſſueri indignatio.Gel.proprie.Puer interea venerat ⁊ aula deferbuerat:tēpuſq3 eſſe ceperat edendi.Efferbeo:extra vel valde bullio.Hiero.in Iob.Interiora mea efferbuerunt abſq3 vlla requie.

Ferueo.ferues.feruui.per duplex.uu.vno ꝯſonāte altero vocali.qō ⁊ per ſyncopen dicimus ferui ī eadē ſignificatione quod nō ſolū ex incēdio calere ſignificat̄:ſed etiam ex quibuſcūq3 moleſtijs ꝑturbari.Uñ ⁊ iact⁹ marini ⁊ eſtuatio animi ſub hac ſignificatione recte poni ſentiunt̄.Uirg.li.iij.geor.Omnia tunc pariter vento nimbiſq3 videbis feruere.Feruere opus dicimus dum ſtudio ⁊ diligētia elaboratur.Et hoiem ira odio aut calore ferueret.dum ira aut odio aut calore incēſus eſt.Cuius cōtrariū eſt deferuere.quod eſt miteſcere et placidū fieri:ſeu a calore deficere.Compoſita a ferueo ſunt.Deferueo.Efferueo valde ſeu extra ferueo.Referueo rurſus ferueo.Ply.Item therebentinā in ſartagine referuenti.A quibus Deferueſco.Efferueſco.⁊ Referueſco.

Feruo.feruis.ferui eiuſdē ſignificatiōis eſt cum ferueo.Prop.Incipit ⁊ ſicco feruere terra cane.Gallus.Dominus quod rogauerat operitur:ſol feruit ⁊ ſit nihil.Hinc ferueſco.

Ferueſacio.is.bullire facio.Cato de re ruſ.Et polionē polente eodem addito ⁊ oleum.poſtea ferueſacito.Hinc componit̄ Inferueſacio:qō intus bullire facio.Idem Sumito braſſicā coniſcito in aquam feruentem coquito pauliſper vti ſub cruda ſit:poſtea aquam defundito nō oēm eo addito oleum bene ⁊ ſalem ⁊ cumini paululum inferueſacito pauliſper.

Feruidus.pe.cor.calidus diligenſq3.

Fermētū dictū ē ꝙ feruēdo creſcat.Eſt eni farina.q̄ ſubigit̄ p̄uſ q̄3 addat̄ ſal ad pultis modū decocta ⁊ relicta donec areſcat

Fermento.as.miſceo ſeu creſcere facio.ply.Cum fieret panis hordeaceus cicercule farine admixtione fermentabat̄.Col.li.ij.poſuit ,p pingueſacio.Maxime inquit tamen columbinum ,pbam⁹ qō modice ſparſum terra3 fermētare comperimus.Hiero.Neq3 panes azimi poterant fermentari.

Fermēteſcē.ē creſcere.Ply.Cōterat̄ īter digitos fermēteſcēs.

Ferrum vel a ferendo ꝙ in agros colendi gratia feratur vel a feriendo.ꝙ cetera eo feriantur hoc eſt domentur.

Ferre⁹.a.um.qō ex ferri mā ē:vt maſſa ferrea anulus ferreus.

Ferrarius.a.um.qō ad ferrū pertinet.vt faber ferrarius.fodina ferraria.Aliqñ etia3 ſigt̄ qō ex ferro ē:q̄ſi ferreū.Ply.li.xxxiiij.Coniū ī italia cū ferraria metalla in his locis non ſint.

Ferraria.e.locus in quo ferrū foditur.ſicut Auraria.Argentaria.eraria.in quibus aurum:argentum:⁊ es effoditur.

Ferramētari⁹:ferramētoꝝ ꝯfector.Iul.firmicus ſcribit Mercuriū ī ſolis domo ꝯſtitutū facere ferramētarios ⁊ pelliōes.

Ferramētum.inſtrumētū ex ferro.vnde ferramenta fabrilia ⁊ ferramenta tonſoria dicimus.Col.li.iij.Nonnunq̄3 etia3 cū frōdere ceperint arbores cacumina fici acutiſſimo ferramēto ſumma amputare prodeſt.

Ferro.as.ferrū īduco.Unde ferrata ſpicula ⁊ ferratas lanceas dicimus.Uirg.lib.iij.ge.vndiq3 iam tergo feratos ſuſtinet orbes.Huius compoſitum eſt.Preferro.qō eſt ante vel in anteriori ꝑte ferrum induco.ply.li.xviij.Quippe ⁊ ethruria ſpicam ferris toſti p̄iſente pillo preferrato.

Ferrugo.pe.pro.rubigo ferri proprie d̄r ſicut erugo eris.Ply.Sudor virge cornu arboris lamina candente ferrea exceptus non ꝯtingente ligno illita:qō deinde ferrugo īcipiētes lichenas ſanat:per tranſlationem ferrugo cōpreſſe purpure color rufus nigrioris rubedinis q̄ſi violacei vulgo morellu

dicũt ſilitudīe coloris ferri dū ē rubiginoſū. vñ Uir. li. ix. pi-
ctus acu chlamydē ⁊ ferrugine clarus hybera. Quidā ferru
ginē ſcribũt eē ceruleũ colorē Erat ⁊ oppidū ⁊ lacus ferru-
go in volſcis apud Ualerium: ſed a liuio vocatur verrugo.
Ferrugineus. a. um. qđ eſt coloris ferruginis. vulgo viridis ob
ſcuris. Uirg. Et ferrugineus hiachinthus ply. Et ferrugine
as maculas habētes. Quidā ferrugineũ colorē accipiũt p ce-
ruleo marinis fluctibus ſimili q̄ ⁊ thalaſſicus. i. marinus dr
Greci enī thalaſſan mare appellant. Hũc colorē vege. li. iiij.
de re mili. vocat venetũ ſcribēs nautas veſte veneta eſſe in-
duēdos ⁊ vela nauiũ exploratoriaꝝ colore veneto eē tingen
da. Eſt autem venetus color ceruleus ſilis marinis fluctibꝰ
vnde plautus in mili. Tu illico facito vt vineas ornatu huc
naucleriaco cauſeam habeas ferrugineam. hoc eſt ſubnigrā
ceruleiqꝫ coloris a ſimilitudine ferri.
Ferrumen. pe. pro. quaſi gluten: iunctura ſeu ligatura. ply. libro
xxxvj. Ea maxime cauſa ꝙ flucto calcis ſine ferrumine ſuo
cementa componuntur.
Ferrumino. as. pe. cor. iũgo aut ſimul tēpero ꝓprie de metallis
dicitur ꝗuis ad alia trāſferatꝰ. Pompo. Juriſcō. Si tuū ſcy
phum alieno plūbo plūbaueris argēto ferruminaueris non
dubitatꝰ tuū ſcyphuꝫ eē. ply. pro glutino poſuit. li. xxxvj. vi-
trum ſulphuri incoctū ferruminatꝰ in lapides: quaſi glutina-
tur in formam lapidis. Et li. xxxv. Calcis quoqꝫ bitumen p̄-
buit ita ferruminatis babylonis muris.
Feronia: nemoris dea. a feriendis arboribus. Uirg. Et viridi
gaudens feronia luco. Fuit ⁊ feronia ciuitas ſub mōte So-
racte in quo eiuſdem nominis dea erat quam finitimi mira
religione venerabantur.
Fertū. genus libi. a fero dictū. ꝙ ſepe ad ſacra ferebatur. perſiꝰ.
At tū hic extis: ⁊ opinio vincere ferto intendite. vel dr fertū
ꝙ pluribus varijſqꝫ rebus fartū eſſet. Nam Cato de re ruſ.
ſcribit ſtrueꝫ farris trictice hordei fabe ſeminis rapacij thu-
re ac vino additis ante meſſeꝫ parabant in porcę precidaneę
imolatiue Janoqꝫ ac ioui ⁊ iunoni ſacrificabant quę diuer-
ſarum rerum congeries fartum nominabatur.
Feſtino. as. pe. p. ſignificat ꝓpero. Uirgilius Feſtinate viri nā
quę tam ſera moratꝰ ſignicies: Ambro. cū accuſatiuo iunxit.
Anxia mater p filio feſtinauit hieroſolymā. Dicimus etiaꝫ
feſtina me baptizare. ⁊ feſtina ad baptizādum. Interdum fe-
ſtinare eſt trepidare ⁊ turbari. Sal. Feſtinātibus in ſumma
inopia patribus. hinc componitur prefeſtino de quo alibi.
Feſtinus. celer. feſtinantia ⁊ feſtinatio celeritas.
Feſtinanter. aduerbium a feſtinans deductum. celeriter.
Feſtinatio aduerbiū a Feſtinatus. Hier. in Gñ. Jtaqꝫ feſtinato
deponentes in terram ſaccos aperuerunt ſinguli.
Feſceninum oppidum cāpanię inqt Ser. vbi nuptialia īuenta
ſunt carmina. Hi autem populi ducunt originem ab atheni-
enſibus. Uirg. hi feſceninas acies equoſqꝫ faliſcos.
Feſcenini verſus q̄ canebantꝰ in nuptijs. ſic dicti ꝙ ex vrbe fe
ſcenio dicuntur allati. ſiue a faſcino. qr faſcinum putantur ar
cere veluti malorum ingruentium amuleta.
Feſſus generale eſt. Dicimus enim Feſſus aio Feſſus corpore
quod magis proprium eſt Et feſſus rerum a fortuna venien
tium. De quo in Defetiſcor. Uirg. Feſſi rerum.
Feſtus. a. um. ſolēniter lętū ⁊ feriatum. Unde feſtidies in qui-
bus vel ſacrificia dijs offerebantur vel dies diurnis epula-
tionibus celebrabatur. vel ludi in honoreꝫ deoꝝ agebantur
vel ferie obſeruabantur. Uir. Feſtoſqꝫ dies de nomine phę
bi. Cuiꝰ ꝯpoſitū ⁊ ꝯtrariū ē ꝓfeſtus: vt ꝓfeſti dies q̄ homini
bus ad rē vel puatā vel publicā adminiſtrādaꝫ ꝯceſſi erant.
Ply. Malū patremfamilias ⁊c̄. Uide in dictione Ferio. Hi
faſti erāt qbꝰ licebat pretori ius dicere. Qñqꝫ Feſtus dr ad
feſtum diem pertinens: vt feſtę frondes quę feſtis adhiben
tur. Eſt ⁊ infeſtus. a quo Infeſto. as. de quibus infra.
Feſtiuus. feſtiua. feſtiuum penultima producta. a feſtus quod
eſt iucundum ⁊ lepidum: vt feſtiua oratio. dictum Feſtiuuꝫ
Cicero. lib. j. officio. De grecis dulcem ⁊ facetuꝫ feſtiuiqꝫ ſer
monis. Multi etiam feſtiuum pro feſto accipiunt: ſiue ad fe
ſtum pertinente: vt feſtiua gaudia.
Feſtiuitas quaſi iucūditas ⁊ letitia quędam in dictis. Ci. lib. j.
ad Heren. Illud genus narrationis quod in perſonis poſi-
tum eſt: debet habere feſtiuitatem.
Feſtuo. as diem feſto ago.
Feſtuca. pe. p. dr ⁊ arboris nouellę oīnoqꝫ infantis: cuiuſqꝫ ſa-
ti pullulus vt inquit Aug. Hoc nomen ſcribitur a q̄buſdam
per. oe diph. ꝙ Feſtus a fętu deducat.
Feſtra hoſtium minuſculum in ſacrario. ab Feneſtra per de
tractionem medię ſyllabę.

F ante I

Fiber. animal in ponto ſic dictum ab extremis oris amnium
quas colit: ⁊ vbi maxime ſolet videri. Effoſſis enī ī ripa cuni
lis. caudā intra aquas tenet. reliquo corpore in ſicco habitat
Plau. Sic me ſuberis cotidie q̄ſi fiber ſaliceꝫ. Hoc animal
piculo vrgente teſticulos ſibi amputat. Hos medici caſtore-
um vocant ⁊ ipſum animal caſtora paruū ē infra magnitu-
dinē porcelli. Pedes hꝫ breuiſſimos vñ fit vt currere nō poſ
ſit. ventricoſus eſt. Cū vocē dat infans eſſe creditur. dentes
habet per acutos ſed minime mordet. Ueſcitur pomis ⁊ ar-
borum corticibus. Huius pilus pluma mollior habetur. Eſt
⁊ fiber genus veſpę quadrupes incitatiſſimum.
Fibrę. omnium extremitates rerum. vnde ⁊ iecoris ⁊ cordis et
cuiuſcūqꝫ viſceris extremę ptes. i. in quas iecur ipſuꝫ diuidi
tur fibrę dicuntꝰ. Uirg. li. vj. Nec fibris requies datꝰ vlla re-
natis. Et pulmonis fibras nominat cū inqt. A tergo ſpine ip
ſi iūctꝰ in duas fibras vngulę bubulę mō diuiditꝰ. Uenaruꝫ
quoqꝫ p tenues meatus p quos ſudor it fibrę dicuntꝰ. Ply.
Murių iecuſculis fibrę ad numerū lunę dierū īmēſe ꝯgrue
re dicuntꝰ totidemqꝫ inueniri. Quin ⁊ minutę radices arbo
rū herbarūqꝫ. Idē de arborū ſationibus ait: ſolū eligi opor-
tere q̄ꝫ maxime rimoſum ne ſol exurat fibras. Uirg. Et ama
ris in tuba fibris. Co. de alio. Cū ternas inquit fibras emiſe
rint ſpicę ſarriantur. Idē lib. vltimo de rapis. Mediā rapi.
Sic etiam veſtimentorum extremitates fimbrias dicimus.
Fibula pe. cor. circulus ꝓprie ornamētū cinguli ad veſtē ſubli-
gandā. Uirg. Aurea purpureā ſubnectit fibula veſtē. Poni
tur qñqꝫ p circulo eneo. Col. de bobus ſic hꝫ. Aenea fibula
pars auriculę latiſſima circūſcribitꝰ ita vt manāte ſanguine
tanq̄ꝫ o littere ductus appareat. Hinc ſuffibulū veſtimentū
albu pretextū quadrangulū oblōgū quod in capite veſtales
ſacrificantes habebant idqꝫ fibula comprendebatur.
Fibulare apponere cōiungere. Col. lib. j. Omniſqꝫ parietū ⁊ ſo
li iuncturę teſtatijs puluinis fibulantur: quoniā fere cū his
partibus ędificia rimas egerūt caua p̄bēt a latebras ſubter-
raneis animalibꝰ. Huius ꝯpoſita ſūt. Diffibulo. Refibulo et
Infibulo. Eſt aūt infibulare fibulaꝫ ponere Infibulatio fie
bat vel vocis ſeruādę gratia q̄ a coitu mutatꝰ. vel valitudi-
nis Hoc modo perforabāt vtrinqꝫ a lateribus cutē quę ſem
p glādē extēditꝰ atqꝫ ſuperaddebāt. fibulā. i. circulū eneum.
Refibulare vͦ eſt fibulā tollere ſiue ſoluere. Mar. Cui refi
bulauit turgidū faber penem. Idem ſignificat Diffibulare.
Papinius. Emicat ⁊ torto chlamydem diffibulat auro.
Ficus. grece συκον ⁊ συκοσις καὶ συκων τοπος εστι
συκηδε δενδρος a fecūditate. Nā maſculino q̄dē gñe:
ac ſcđa declinatione p fructu ꝓtulit. Ply. li. xvj. Fici mirabi
les ſūt ⁊ abortiui q̄ nūq̄ꝫ matureſcūt Galeotꝰ narnienſis vir
nō idoctus ī eo quē de hoīe īſcripſit libro. h̄ intulit v̄ba. Sed
nuſq̄ꝫ ligua ī latīa ficus maſ. gñis ē: carpitqꝫ Priſcianū vna
cū laurētio vallēſi: cū ipe potiꝰ carpēdus ſit Ply. Junior ad
Octauiū Rufuꝫ. Quę nūc cū ficis ⁊ boletis certamē habent.
Macro. Groſſi appellātꝰ fici q̄ nō matureſcūt. Ci. ī catone.
Ex tātulo grano fici hora. ī Ser. Pinguibꝰ ⁊ ficis paſtū ie-
cur anſeris albi. Inuenitꝰ ēt gñe fę. et q̄rtę declina. Juue. Si
vis aliā decerpere ficū. hier. ī hieremia. Calathus ītus ficus
bonas hēbat nimis vt ſolēt ficus eē p̄mi tpis. Mar. Res mi
ra ē ficus nō hꝫ vnius ager. Itē dr ficus gñe feminino ⁊ ſcđa
declinatiōe: vt apud Uar. li. j. de re ruſ. Fici inqt ſemen nāle

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN